

altsaa for os Alle, at der gives virkelige Invalider, Mænd, der have paadraget sig en Svaghed i Krigen, som med Narene er bleven forværret, og som har ført til deres nuværende Tilstand, men som de ikke kunne føre et saadant Bevis for, som Loven kræver. De kunne derfor ingen Understøttelse faae, men blive desuagtet af deres Vaabenkammerater betragtede som Invalider, idet disse, som have kjendt dem, staaet som Side- eller Kompagnikammerater med dem, og som have fulgt dem i deres Hjemby i den følgende Tid, holde sig forvisede om, at den Omstændighed, at de f. Ex. ere halvblinde, helblinde, halvdøve eller heldøve, hidrører fra Krigstjenesten, uden at de kunne staae juridisk Bevis derfor. Dem hjælper man ikke, og for adskillige af dem staar det saaledes, at ikke engang Vaabenbroderselskaberne ville være istand til fortsat at hjælpe dem paa Grund af, at de ere saa uformuende, at de ikke kunne fortsætte med deres Bidrag til Selskabet, med de Betalinger, som give dem Ret til at erhverve Betingelserne for at kunne nyde Selskabets Goder. Ved Siden deraf er det ogsaa maaste tvivlsomt, hvorvidt det paagældende Selskab, der har sat sig et saa smukt Formaal, er saaledes funderet, at det overhovedet er istand til at opfylde de Forventninger, som Selskabets Medlemmer have sat til det. Jeg sætter det i Forbindelse hermed, fordi jeg tror, at det er en Side af denne Sag, set ikke efter Lovens formelle Regler, men set i Almindelighed, som maaste trængte til at finde Former for en Smødelommen og Hjælp, idet den nuværende Lov, der figter til at hjælpe de Paagældende, aldrig har kunnet byde en Eneste Bistand, der mangler det tilstrækkelige Lovbevis, og heller ikke vil kunne det, naar vi vedtage denne Lov. Saare mange af disse Folk ere imidlertid, hvad ogsaa adskillige Andragender have tydet paa, i en meget uheldig Stilling. Der har engang været paa Bane et Andragende, som jeg ikke mindes at have set her, det druknede vistnok undervejs, men jeg har set et trykt Udskrift til det. Det gik ud paa, om Staten ikke vilde yde — jeg tør ikke netop paastaa, at den Form vilde være rigtig — maaste under en vis Garanti og Tilsyn, en aarlig Understøttelse til Vaabenbroderselskabet, for at dette dermed kunde afholde de Bidrag til Selskabet, som ellers skulde ydes af de ubemidlede Medlemmer, hvis Formuesforhold og Helbredsforhold vare saadanne, at de ikke kunde vedligeholde deres Rettigheder, saaledes at Selskabet beholdt sine Medlemmer og desuden muligvis opnaaede et Tilskud, der satte det istand til overhovedet at tilfredsstille de Forvent-

ninger, som maaste fejlslagne Beregninger ikke have sat det istand til at udføre. Det er et denne Sag sideordnet Spørgsmaal, hvis Vigtighed jeg som sagt sætter høiere end dette Lovforslag, hvis der var en Mulighed for at finde en Form, under hvilken en saadan Understøttelse med sin Begrændsning og øvrige rimelige Begrundelse kunde ydes. Jeg maa imidlertid sige, at naar vi omhandle disse Spørgsmaal, gaar jeg ikke ud fra den Betragtning, som jeg har hørt yttre idag, saavidt jeg opfattede det, og som jeg efter Referatet — Ordforbindelsen fjender jeg ikke — ogsaa har set andetsteds fra, en Betragtning, der kan udtrykkes saaledes, at ligesom Samfundet erstatter Eiendom, som den tager paa Grund af Statsformaal, saaledes skal det ogsaa erstatte de Sundheds- og andre Tab, som Indvilderne lide ved at være indkaldte til Forsvar for deres Fædreland. Jeg veed, at der er Medlemmer, vist ogsaa blandt mine sædvanlige politiske Meningsfæller, der have den Betragtning, jeg har den ikke. Derfor den Betragtning var gjældende, maatte vi anlægge vor Børnepligt paa en anden Maade, saa maatte vi ikke rette Loven paa, at det er enhver Person's Borgerpligt uden Hensyn til de Offre, det kræver, at møde til Fædrelandets Forsvar, ung eller gammel, naar Fædrelandet kalder. Jeg maa nemlig hævde, at der er ikke Tale om en Børnepligtsalder i og for sig, naar Fædrelandet kalder, vore Børnepligtslove have aldrig været saaledes indrettede, at vi ikke kunne blive kaldte Allesammen. Det er altsaa ikke en Samfundsag, det er den Enkeltes personlige Pligt mod det Samfund, hvis Bestjermelse og Beskyttelse han nyder. Det er altsaa min Opfattelse, at Ingen i Virkeligheden har Andet end et Humanitets- og Billighedskrav paa at komme i Betragtning, Noget, som Samfundet selv fastsætter, men som aldrig nogensinde kan gaa ind under et juridisk Erstatningskrav, som i Reglen ikke kan gjenføres. Nei! Anlæg da Børnepligten paa Hvervningsystemet, hvorv det Mandskab de ville bruge, opret Kontrakt med den enkelte Mand om hans militære Pligter, sig til ham: Den Løn skal Du have, og hvis Du falder, skal Din Familie have saa Meget i Erstatning, og hvis Du saares, skulle Du og Din Familie have saa og saa Meget. Anlæg Børnepligtsloven paa den Grund, saa at den enkelte Borger ingen Pligt har, det er kun Samfundet, der har Børnepligt, ikke den enkelte Borger, og Ingen kan møde med Krav til den enkelte Borger i den Henseende, undtagen han frivillig indgaar paa en juridisk Kontrakt, saa kan jeg forstaa, at de Herrer kunne tale om Erstatning, da ere